REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf. Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 28. Brașov, Joi 6 (19) Februarie. 1903.

Situațiunea în Balcanĭ.

Propaganda revoluționară, ce s'a făcut și se face printre Bulgarii din Macedonia ca și printre poporațiunea din principatul bulgar, în legătură cu acțiunea de reforme a Austro-Ungariei și Rusiei, preocupă din di în di mai mult cercurile politice și diplomatice ale statelor europene.

Pretutindenĭ fierberea din peninsula balcanică e urmărită cu mare atențiune și nu fără îngrijire pentru urmările ce le-ar puté avé o eventuală isbucnire a unei marĭ revoluțiunĭ la primăvară.

La meetingul, ce s'a ținut Duminecă la Paris în cestiunea macedoneană deputatul Jaurès a caracterisat atmosfera, ce domnesce adĭ în Balcanĭ dicênd: „Aicĭ te atinge un miros de sânge, pe care tóte miresmele Arabiei nu-l pot suprima“.

Și ce resultat va avé intervenția celor două împĕrății mai de aprópe interesate pentru a constrînge pe Sultanul sĕ introducă in Macedonia și în celelalte vilaete creștine ale sale reforme civile corĕspundĕtóre cerințelor timpului de adĭ? Nu cumva se va nasce de aicĭ o încurcatură și mai mare, decât ar produce-o o rĕscólă sângerósă în acele vilaiete?

Cu întrebările aceste se ocupă pressa europénă fórte viu, mai ales de când cu călĕtoria, ce a intreprins'o contele Lamsdorff pentru a pregăti acțiunea în favorul acelor reforme. Pe lângă Francia, care a luat inițiativa spre a îndemna pe aliata sa, Rusia, la o astfel de acțiune, tóte celelalte marĭ puterĭ semnatare ale tractatului de Berlin însoțesc cu cea mai încordată atențiune pașii diplomației rusescĭ și austriace.

Ministrul de esterne frances Delcassé stăruie mult ca sĕ se realiseze acele reforme, deși asigură, că Francia nu urmăresce interese materiale în Peninsula balcanică.

Italia e nu mai puțin gata a-se intrepune în favorul acelei îmbunătățirĭ a administrației în provinciile turcescĭ locuite de creștinĭ, care sĕ pótă aduce în concordanță cerințele civilisațiunei cu cerința de a se susține *status quo* teritorial. Dér Italia e interesată și ea în Balcanĭ și, conform declarărei făcute alaltăerĭ în camera din Roma de ministrul de esterne Baccelli, și Italia a luat parte la tratările cu Rusia prin mijlocirea Austro-Ungariei și ambele împĕrății au recunoscut posiția ei deosebită în cestiunea balcanică.

Propunerile de reforme făcute de ambasadorii Austro-Ungariei și Rusiei din Constantinopol, se asigură, că au și fost deja aprobate de guvernele lor. Ele vor fi comunicate dilele acestea Porței.

Fi-va acésta în stare sĕ introducă acele reforme în mod conscienției și cu energia cuvenită? Étă o întrebare, la care e greu a rĕspunde. Deocamdată cel puțin Pórta pare mai liniștită, la ceea ce a contribuit mult și asigurarea ce a primit'o, că România, Grecia și Serbia au făcut declarațiunĭ categorice, că nu vor admite ca elementul bulgar în Macedonia sĕ fie privilegiat pe socotéla conaționalilor lor și sunt pentru strînsa respectare a stării teritoriale actuale.

Cu deosebire interesantă e o scire ce-o primesce diarul frances „Le Temps“ din Berlin, care spune, că guvernul României a adresat o circulară representanților sĕi din străinătate, în care declară, că „România nu se póte lăpĕda de protecțiunea Cuțo-Vlahilor (Aromânilor) în favórea cărora va cere sĕ li-se aplice mĕsurile, ce se vor lua eventual pentru Bulgarii macedonenĭ; ér în cas de modificărĭ teritoriale România își reservă drepturile în mod espres“.

Adevĕrat că guvernul bulgar a făcut cele mai solemnele asigurărĭ, că nu se gândesce a turbura pacea că n'a dat ordine de mobilisare, și că spre dovadă a procedat la arestarea membrilor comitetelor macedonene și a capilor revoluționarĭ din Bulgaria.

Pretutindenĭ scirile aceste au făcut cea mai bună impresiune. Dér nu trebue sĕ se trécă cu vederea, că încă cu ocasiunea visitei contelui Lamsdorff la Sofia, ministru-președinte bulgar Danev i-a declarat, că Bulgaria póte fi trasă la rĕspundere numai pentru activitatea comitetelor macedonene, ce se află pe teritoriu bulgar, nu și pentru comitetele secrete revoluționare din interiorul Macedoniei.

In interiorul Macedoniei sunt însĕ organisate *opt sute bande revoluționare* și cine va garanta și pentru acestea? Pórta însă-și, în casul cel mai favorabil, numai pentru anul acesta speră a-se mai puté susține pacea în Balcanĭ.

Discusiune pătimașe în dietă.

(Desbaterea proiectelor militare.)

Obstrucția contra proiectelor militare continuă. In ședința de Lunĭ a vorbit independistul *Papp* Zoltan. El a amusat camera printr'un discurs, care a durat patru óre întregĭ. A dis, că a sosit timpul, ca „națiunea“ sĕ rĕstórne idolii streinĭ. Maghiarii nu pot aștepta nimic de sus, ci sunt avisațĭ la sine înșișĭ. Sĕ înceteze, decĭ hiperloialismul și sĕ-șĭ céră drepturile. Se ocupă cu situația politică europénă. E un semn al timpului, dice, că prințul Eitel Frideric, fiul împĕratului german, învață unguresce. Archiducele *Francisc Ferdinand* însĕ n'a fost educat unguresce, el a și dis odată: „Cu resboiŭ voiŭ veni asupra Ungariei“. Insușĭ domnitorul dice despre pretensiunile maghiare în ton ironic: „Das auch noch?“ Nu ne putem încrede în cuvêntul dat. Rescriptul prea înalt de la 1868 privitor la armată n'a fost esecutat. A fost o *minciună*.

Presidentul: Nu-i permis a-se întrebuința astfel de espresiunĭ.!

Lengyel Zoltan: Impĕratul a dat ordinul, apoi a dat alt ordin secret, ca sĕ nu sĕ esecute primul ordin.

Presidentul chiamă la ordine pe Lengyel.

Papp Zoltan: Ministrul president a dis, că națiunea n'are drepturĭ bine definite pentru armată independentă.

Br. Fejérváry: N'a dis acésta. Numai în lege nu se află.

Papp Zoltan: Națiunea póte, decĭ, sĕ dispună de armată independentă.

Br. *Fejérvary*: Dimpreună cu regele sĕu.

Papp Z.: Ce fel de constituție e aceea, că ministrul Fejervàry face parte din tóte guvernele.

Dr. *Fejérváry*: Eu trăesc vecĭnic spre bucuria d-tale.

Papp Z.: Vré sĕ arate, că și în lege îĭ este garantat „națiunei“ dreptul la armata independentă maghiară. Partidul independist stiméză sincer pe rege, dér nu e hiperloialist și lingușitor. Acest partid luptă serios pentru realisarea dorințelor națiunei.

Br. *Fejérváry*: Ér noi *cu atât mai virtos ne opunem.* (Mare sgomot în stânga estremă).

Kubik B.: Chemațĭ la ordine pe ministru (Mare sgomot).

Papp Z.: Maghiarul tot-déuna a fost bun soldat și numai de când suntem sub domnia Habsburgilor s'a întîmplat, ca regele sĕ dică despre dorințele națiunei: *Und was noch?*

Br. *Fejérváry*: La ordine! La ordine!

Papp Zoltán face apoi pe larg istoricul armatei maghiare. Erau deja órele 3 când a ajuns cu istoricul numai până la anul 1623. Face în urmă propunerea, că musicile militare sĕ nu mai cânte „Gotterhalte“, ci „Imnul“ lui Kölcsey.

Ședința de ierĭ a fost estraordinar de furtunósă.

Ministrul br. *Fejevary* luând cuvêntul ca sĕ vorbéscă pentru proiecte, a cri-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Amurg la munte.

Se săruta diua cu nóptea... d'abia se întêlniseră și trebuiau sĕ se despartă. Lacomă își întindea nóptea brațele, voind sĕ strîngă la sînul sĕu întréga lumină, dér acésta mai înțeléptă se retrăgea, făcênd mii de reverențe; scia că unde-i întunerec, nu póte sĕ trăéscă.

Era un cerĭu limpede și liniștit ca un suflet împăcat. In fața lui mĕ simțiam mai bun, mai curat și-l priviam cu ochii unui pĕcătos ajuns în fața altarului. Liniște, érăși e liniște, Dómne!

Pe crengile înflorite de zăpadă se încurcau păturile de întunerec ca nisce vĕlurĭ subțirĭ de mătase négră. Tóte se pregăteau de culcare, numai sufletu-mĭ se deștepta ca dintr'un somn greu și împrejurul meu începù sĕ plutéscă parfumul vremilor trecute.

Eram copilul naturii pe-atuncĭ, rĕsfățatul luncilor și-al délurilor acoperite de verdéță.

Luaiŭ o sanie și părăsii orașul. Când m'au vĕdut, munții tresăriră de bucurie ca la vederea fiului rĕtăcit. Incepuiŭ éră sĕ vorbesc cu ei, sĕ îi înțeleg graiul și sĕ mĕ bucur de privirile lor pline de cea mai curată poesie. Acoperițĭ de zăpadă pe-alocurea, pe-alocurea negrii de verdéța bradilor, aveau aerul, că mĕ întrébă unde am fost de-atâta vreme. Eu nu le rĕspundeam, nu le puteam rĕspunde și ochii meĭ umezĭ de lacrimĭ mi-se închideau îngreuiațĭ de povara amintirilor.

— „Mai mergem conașule?“ întrebă birjarul, îngrijat de apropierea nopții. Nu i-am rĕspuns nimic. N'aveam curagiul nicĭ sĕ-i spun sĕ mergem inainte, nicĭ sĕ ne întórcem înapoi. Facă ce-o vrea, gândii în mine, și 'mĭ lăsai ochii lacomĭ pe pripórele, de carĭ eram acum aprópe de tot. Aveam sensația, că plutesc pe-o mare liniștită, culcat pe fundul bărcei, cu vîslele puse sub cap. Ce îmĭ păsa mie de nópte, de viéță, de tot. Perdut cum eram, trăiam viéța care-mĭ plăcea mie și m'așĭ fi dus așa până la capĕtul lumii. In depănarea amintirilor, presentul îțĭ pare mai senin și viitorul, născocitor de gândurĭ zadarnice, dispare cu totul.

Stelele începură sĕ-mĭ trimită zîmbete curate și din înălțimea lor sĕ mĕ cheme spre lumĭ desmierdate de vise...

* * *

Pe lungul drumului crescea umbra unuĭ călugăr, ce venia gânditor în spre oraș. In mersul lui legănat și în tótă aparența lui, trăia par-că tótă melancolia văilor și tăcerea culmilor înbrobodite de zăpadă.

Trecurăm cu sania pe lângă dênsul și birjarul meu se uita lung după el. Ridică apoi din umerĭ și pe față i-se resfiră un zîmbet amar, ca un apus îndurerat de sóre.

— „Il cunoscĭ, se vede, pe călugărul acesta?“

— Da, îl cunosc, sĕracul, îl cunosc de copil. Cât a mai suferit...

— Da? Ia spune-mĭ și mie, moșule.

— Hei, apoi e o poveste întrégă, conașule, o poveste nenorocită.

Lăsarăm caii la pas. Moșul își umplù odată pipa, se aședă cu fața spre mine și începù în liniștea acestui amurg frumos sĕ-mĭ povestéscă ceva din viéța acelui călugăr melancolic.

— „La césul ăsta îl întêlnescĭ în fie-care di plimbându-se pe-aicĭ. Odată, mi-aduc aminte, mĕ întorceam de la mănăstire. Era o vreme tare, trăsnia și fulgera, de gândiai că se prăpădesce lumea, și l'am întêlnit pe aicĭ trist și posomorît ca adineaoria. Șĭ-am dis:

— De ce nu stai acasă pe vremea asta?

Mĭ-a rĕspuns, că asta-i vremea care-i place lui, și când un fulger îĭ întretăia vorba, eu îmĭ făcuiŭ repede sfânta cruce, ér el se uită la mine zimbind și-mĭ dise:

„De ce ți-e frică? Nu se plătesce sĕ te înspăimânțĭ de ceva în lumea asta!“

Dér sĕ-țĭ spun:

De cum a început sĕ învețe la școlă, toțĭ dascălii l'aveau drag. Era deștept, nevoie mare, și a trecut prin școlĭ fără multă bătaie de cap. Muncia pe icĭ, pe colo, ba mai scria pe la unul câte ceva, ba mai învĕța pe băiatul cutăruia și iac'așa o ducea de adĭ pe mâne, de îl vedea de trébă.

Noi eram vecinĭ cu casele, adecă vecinĭ până când ne-a ars casa nóstră,

ticat violent atitudinea oposiției. In focul vorbirei a dis către deputatul *Lengyel* Zoltan. — *Ai mințit! Da, ai mințit, ai mințit!*

Deputații de pe băncile oposiției se înfuriară. Un mare sgomot se produse. Ei pretinseră, ca Fejervary sĕ fie chemat la ordine și sĕ-șĭ esprime regretele pentru cuvintele ce le-a dis. Unii din deputațĭ își părăsiră locurile, merseră în incintă și făcură aicĭ un tărăboiŭ uriaș. Lengyel Zoltan și Molnar Jenö era p'aci sĕ dea năvală asupra lui Fejerváry. Deputații liberalĭ, pentru a preveni scandalul, le închiseră calea. Presidentul *Apponyi chemà la ordine pe Fejerváry.* Atuncĭ *Fejerváry* declară, că a fost iritat și recunósce că a întrebuințat espresiunĭ neparlamentare. Regretă, că a făcut'o.

Ordinea se restabili încât-va. *Fejervary* vrênd sĕ-șĭ continue discursul, fù întrerupt de independistul *Horvath* Gyula *Fejerváry*, agitat dice:

— Horváth nu numĕră.

Cuvintele acestea avură darul de a produce un nou vifor. Sgomotul luà proporții așa de marĭ, încât presidentul fù silit sĕ *suspendeze ședința.*

După deschiderea ședinței Lengyel cerù cuvênt în cestiune personală.

Deputații au părăsit sala fórte agitațĭ.

Serbarea memoriei lui Quinet.

In Paris s'a serbat erĭ în 17 Februarie a. c. aniversarea de o sută de anĭ de la nascerea marelui istoric frances *Edgar Quinet.* Memoria acestui bărbat este scumpă și națiunei române din rĕsăritul Europei, căcĭ Quinet a fost acela, care cu autoritatea lui recunoscută în lumea învĕțaților a apĕrat călduros și cu însuflețire drepturile poporului român de a forma un stat liber în concertul statelor europene, Quinet a fost, care dimpreună cu Michelet, Girardin, Lamartine, Ubicini au pledat în favorul Românilor înaintea areopagului european, arătând că ei, după originea și trecutul lor glorios, au dreptul de a se desvolta independențĭ de puterile, ce aveau interes de a-i ține sub tutorat și a împiedeca înaintarea lor.

Din incidentul centenarului marelui istoric frances și filoromân *Academia Română* a ținut Sâmbăta trecută ședință festivă, în care a sĕrbat memoria lui. Membrul N. *Ionescu* a ținut o cuvêntare caldă în amintirea lui Edgar Quinet, pe care l'a cunoscut personal, și a propus ca Academia sĕ adreseze o telegramă președintelui Centenarului la Panteonul din Paris. Acésta propunere spriginită și de bibliotecarul Academiei I. Bianu, a fost primită unanim. Cuprinsul telegramei Academiei este următorul:

Academia română se asociază la sĕrbătórea comemorațiunii lui Edgar Quinet; recunoscința Românilor îi este asigurată, pentru-că el a apĕrat cu căldură drepturile imprescriptibile ale rasei nóstre, în momentul marilor lupte ale regenerării naționale. — Semnat, Președintele Academiei, P. S. *Aurelian.*

Asemenea au trimis și *Camera și Senatul României* la Paris depeșe prin carĭ se asociază la serbarea, prin care se glorifică memoria marelui Quinet.

Étă depeșa Camerei:

Camera deputaților e mândră de a se asocia la glorificarea marelui democrat cugetător Edgar Quinet.

Românii vor păstra totdéuna o adêncă recunoscință pentru amicul, măestrul și inspiratorul lui Ioan C. Brătianu și C. A. Roseti, neștérsă admirație pentru acela pe care camera română l-a proclamat la 1866 cetățean de onóre al României. — Semnat V. G. *Morțun.*

Depeșa Senatului e de cuprinsul următor:

Cu ocasia centenarului ilustrului istoric și filo-român Edgar Quinet, senatul României nu puté sĕ nu-șĭ manifeste recunoscința.

In numele înaltei adunărĭ, pe care am onóre s'o presidez, mĕ grăbesc sĕ vĕ transmit sentimentele de profundă gratitudine pentru memoria marelui cetățen român, și a vĕ asigura neștérsa amintire și adênca recunoscință, pe care i-o păstrézā poporul român.

Românii nu vor uita nicĭ-odată, că nobilul Quinet a apĕrat cu căldură drepturile lor naturale înaintea Europei în momentele cele mai grele ale renascerii lor. — Semnat de președintele senatului, P. S. *Aurelian.*

Banffy despre maghiarisarea învĕțămêntului.

Minunat om e fostul ministru-pașă br. Desid. *Banffy.* Scrie, scrie înainte articole în diare, și scrie tot despre lucrurĭ asupra cărora nu admitea discuție când el „conducea“ afacerile țĕrii.

De astă-dată se ocupă trufașul baron de „politica de naționalitate maghiară în învĕțămêntul poporal“. Răpit de îndrăgitul sĕu ideal: „statul național maghiar unitar“ spune, că acest ideal numai atuncĭ se va realisa, décă se va sĕvîrși *unitatea în limbă*, fără de care nu se póte închipui ștergerea caracterului *poliglot* al statului. Pentru a-se sĕvîrși unitatea acésta, mijlocul cel mai bun e fără îndoiélă *maghiarisarea deplină* a învĕțămêntului poporal.

Așa dice Banffy. Și mai dice:

...„Fără învĕțămênt unitar de stat, nu se póte face unitatea în limbă“, decĭ Banffy e pentru trecerea învĕțămêntului poporal în resortul statului. Acésta o și cere, „deóre-ce — dice el — interesele unității de limbă și interesele statului pretind necondiționat sĕ se facă așa“. Drept argument aduce d-l baron împrejurarea, că „décă privim bisericele naționalităților și cercurile acestora, trebue sĕ ajungem la convingerea, că *a sunat ora ultimă. Nu mai putem aștepta*“... Banffy încheie:

„Cuceririle culturei maghiare pot și *trebue* sĕ fie unul din mijlócele pentru garantarea „statului unitar maghiar“ și a hegemoniei maghiare. De-órece însĕ esperiența a dovedit și dovedesce dilnic, că într'o parte a școlelor confesionale, nu se cresc cetățenĭ fidelĭ statului, ci *inimicĭ*, a sosit timpul sĕ garantăm, „nu prin mijlóce volnice“, ci cu mijlóce legale (!) direcția patriotică a învĕțămêntului. Atuncĭ putem sĕ primim punctul de vedere al lui Polonyi Geza, *desființarea învĕțămêntului confesional* și întroducerea învĕțămêntului de stat. Acésta este calea ce trebue sĕ o urmăm, pe calea acésta putem sĕ crescem pentru viitor generații, carĭ vorbesc și simt unguresce. *Decă nu vom face-o, nația nóstră va cădé ca o clae deslegată...*“

Banffy scrie, „Egyetértés“ reproduce ér șoviniștii oftézā în cor: Banffy, Banffy, când va veni împĕrăția ta?

Un meeting în Paris

în favorul Armenilor și Macedonenilor.

Duminecă după amiadĭ s'a ținut un meeting în favorul Armenilor și Bulgarilor macedonenĭ în sala teatrului Château d'Eau, la care au participat peste 4000 de ómenĭ. Președinte era *d'Estournelles de Constant.* Au luat cuvêntul representanții diferitelor partide. Alăturea de conservatorul clerical Denys *Cochin* și royalistul *Lerolle*, s'au pĕrindat la tribună socialiștii *Jaurès*, Francis de *Pressensé* și Anatole *Leroy-Beaulieu*, care nu aparține nicĭ unui partid.

Primul care a luat cuvêntul, a fost d'Estournelles, care a expus scopul convocării meetingului. Francesii îșĭ vor fi avênd și ei luptele lor interne, dér acésta nu-i împedecă de a-se uni cu toții, când e vorba de a sări în ajutorul celor asuprițĭ. Trebue sĕ facem presiune spre a-se interveni la Sultanul, ca sĕ înlătureze causele nemulțumirilor.

După d'Estournelles a vorbit în aplause generale *Denys Cochin*, accentuând barbariile comise contra Armenilor.

Pressensé a desfășurat cestiunea macedonénă. Oratorul spunea, că ar fi datoria diplomației a stărui, sĕ se realiseze reformele de atâtea-orĭ promise. Și pentru-ca aceste reforme sĕ nu rĕmână numai pe hârtie, trebue sĕ se întroducă controlul puterilor europene.

Jaurès salutat cu aplause, luând cuvêntul relevézā, că numai atitudinea móle a puterilor observată în cestia armenă, este pricina, că Turcii șĭ-au luat nasul la purtare în Macedonia. Trebue sĕ protestăm, pentru-ca cei asuprițĭ sĕ fie mântuițĭ de călăii lor.

In sfîrșit s'a votat următórea resolutiune:

„Patru mii de cetățenĭ francesĭ întrunițĭ în diua de 15 Februarie în sala de la Château d'Eau votézā resoluțiunea: Avênd în vedere situațiunea grozavă a populației din Armenia și Macedonia și seriositatea mereu crescêndă a evenimentelor; avênd în vedere, că situația acésta este o sfidare a conscienței publice și o primejdie pentru pacea universală; avênd în vedere, că numai esecutarea tratatului de Berlin póte sĕ pună capĕt stării acesteia insuportabile atât în Armenia, cât și în Macedonia; avênd în vedere datoriile imperative, pe carĭ tratatul de Berlin le impune tuturor contrahenților sĕi, adunarea îșĭ esprimă dorința:

„*Ca guvernul frances sĕ procedeze energic, pentru-ca în sfêrșit sĕ se esecute articolii 23 și 61 din tratatul de Berlin conform memorandului din 11 Maiŭ 1895, pentru-ca seriei prea lungĭ a atentatelor sĕvîrșite în Turcia contra umanității, sĕ i se pună odată un capĕt*“.

SCIRILE DILEI.

— 5 (18) Februarie.

Un nou proces de pressă al diarului „D. T. f. U.“ Organul naționalist german din Timișóra reproducênd un articol din diarul „Donauwacht“ din Bucurescĭ sub titlul „Eine Stimme aus dem deutschen Reich“ (o voce din imperiul german), procurorul din Timișóra a descoperit în acel articol „ațîțare contra Maghiarilor“ și a intentat proces de pressă numitului diar. Rĕspunderea a luat'o d Col. Feisthammel.

Pentru catedrala din Sibiiu. — Aflăm, că corpul profesoral de la școlele nóstre medii și superióre din Brașov, într'una din conferențele sale din urmă, a hotărît sĕ contribue corporativ **1000 (una miie)** de coróne pentru edificarea catedralei din Sibiiu. — Jertfa piósă ne dispensézā de orĭ-ce laude.

„Prândul diariștilor“. Duminecă, la amiadĭ au avut loc în restaurantul Iordache dejunul, la care se întrunesc odată pe lună membrii „Sindicatului diariștilor“ din Bucurescĭ pentru a strînge legăturile de prietenie și solidaritate între ei. Cunoscutul violinist Buică cu orchestra sa națională a înveselit pe meseni. Au luat parte la acéstă masă comună un mare numĕr de diariștĭ.

D. Gr. *Ventura* reamintesce, că în cursul lunei curente, eminenta nóstră artistă, d-na Aristiza Romanescu, după o lungă și strălucită carieră, consacrată artei române, se va retrage. In acest scop, o mare representațiune se va da la Teatrul Național. D-sa rógă pe toțĭ confrații sĕ se asocieze la omagiul de admirațiune ce se aduce artistei, cu ocasiunea retragerei

---

c'apoi eu am rĕmas pe drumurĭ, ér el s'a dus la alte școlĭ, departe nu sciu unde.

N'a mai dat pe acasă până la mórtea măsii. A venit sĕracu de peste pămênt și cum era sĕ nu vie, că dór atâta suflet avea și el în lumea asta.

L'am vĕdut atuncĭ. Era slab și urît ca un om mort; pe semne de atâta învĕțătură.

Asta fusese primăvara.

Mai târdiu cam între Pascĭ și Rosalii a venit aicĭ la noi o cocónă mare și frumósă bat'o... ca o nópte de vară. Umbla tot singură, îmbrăcată în doliu. Cine o fi fost, scie Dumnedeu, dér se șoptea prin têrg că ar fi o prințesă.

Aicea nu prea sciu sĕ-țĭ spun ce s'a întêmplat, dér cu bună sémă dracu n'a avut de lucru și șĭ-a vĕrît códa. Unii spuneau, că l'ar fi vĕdut pe Ion rĕtăcind cu ea pe calmile ăstea... de, sciu eu?... Și la urma urmii de ce m'așĭ mai mira, când era așa de învĕțat, de ar fi putut sĕ grăiéscă și cu Vodă.

Uite pe icĭ, pe după muchia dealului ĕstuia, décă mai facĭ puțin înainte, dai de-o poeniță și în mijlocul ei e un stejar mare și bĕtrân. La umbra lui spun unii, că i-ar fi vĕdut pe amêndoi giugiulindu-se ca doi fluturĭ.

Intr'o bună diminéță cucóna s'a dus pe-aci încolo. Ion a rĕmas cu focul la inimă și l'a ars, l'a ars până s'a smintit, sĕracul. Lumea dicea, că mórtea măsii l'a adus aci, dér mie tare îmĭ vine sĕ cred că dragostea. Poi nu sciu eu?... N'am pățit'o odată eu... cu una, de ajunsesem sĕ mĕ 'nvîrtesc în loc și sĕ nu sciu ce mai fac. Și tot dragostea l'a zăpăcit și pe bietul Ion, da..., da, așĭ pune mâna în foc, că dragostea. A dracului muiere! N'ar mai avea parte de..., dér mai bine tac, că era frumósă, bat'o norocul.

Și așa a fost... Ajunsese sĕ nu mai cunóscă pe nimenĭ. Tótă vremea șĭ-o petrecea la stejarul din poeniță. Când l'am vĕdut odată, parcă-că era ucigă-l tóca; îi crescuse pĕrul și barba ca la un sĕlbatic. Umbla cu hainele rupte și desculț.

Se povesteau multe prin têrg. Lumea dicea că-i sfânt și în scorbura stejarului are iconița Maicei-Domnului și o candelă, care arde și diua și nóptea. De, sciu eu?.. Moș Nichita pădurarul mĭ-a spus mie între patru ochĭ, că are o candelă acolo, dér că iconița nu-i a Maicii-Domnului, ci a unei cucóne îmbrăcate în negru. Mĭ-a mai spus, că l'ar fi vĕdut odată cum se închina și plângea și-șĭ ridica mânile către icóna lui.

Tótă lumea îl lăsa în pace. De géba ar fi încercat cineva sĕ deschidă vorba; nu vorbia cu nimenĭ.

Intr'o di, sunt acum vre-o câțĭ-va anĭ, nisce hoțĭ de copii, carĭ umblau după cuiburĭ, au dat peste stejarul din poeniță și au furat icóna. O arătau prin têrg strigând: „Uite icóna lui „Ion ăl desculț“..... Așa îi dicea lumea acuma, și se îngrămădea cu mic cu mare ca la o comedie. Am vĕdut'o și eu. Ea era, bat'o.... ér era sĕ dic ceva, dér era frumósă și pace.

Chiar în nóptea aia a venit o vreme tare și a trăsnit stejarul din poeniță, de la lăsat numai tăciune.

Nu sciu apoi ce s'o fi mai întêmplat, că peste puțină vreme l'am vĕdut pe Ion îmbrăcat în haine de călugăr. Se dusese la mănăstire“...

— „Sĕ întórcem conașule c'o sĕ ne iasă lupii în cale!“

Nu i-am rĕspuns nimic.

Povestea lui mĕ pierduse. Se înserase binișor și pe văi se lăsa o céță tot mai désă. Scârțăitul saniei și tropotul înfundat al cailor îmĭ aduceau în suflet senzații pustii și obosite. Cu ochii închișĭ simțiam vêntul cum îmĭ fuge pe la urechĭ și cădui într'o toropélă lenșe în care par'că audiam pe cineva spunêndu-mĭ din nou povestea tristă a bietului călugăr.

— „Uite-l că se întórce!“... îmĭ șopti cărăușul meu, lovindu-mĕ încet cu códa biciului.

Din góna cailor l'am mai vĕdut pentru ultima óră. In mersul lui legănat și în tótă aparența lui trăia par'că tótă melancolia văilor și tăcerea culmilor înbrobodite de zăpadă.

Liniște..., liniște mórtă...

Intr'un târdiu cărăușul, căruia pe semne i-se păruse că nu șĭ-a încheiat încă povestea, se întórse spre mine și 'mĭ șopti tainic:

„L'ai vĕdut?... Se ducea la mănăstire...“

Z. Bârsan.

sale, fiind rolul pressei, de a contribui la reuşita unor asemenea sĕrbărĭ.

D. George *Ranetti* propune de a-se trimite confraţilor de la diarul *„Tribuna“* din Sibiiu, o telegramă de îmbărbătare, faţă cu noua condamnare ce isbesce numitul diar.

Propunerea se admite şi imediat se expedieză telegrama de următorul cuprins: „Trăescă bravii noştri confraţĭ de la Tribuna! Sindicatul diariştilor“.

D. Ion *Rusu Abrudeanu* face cunoscut, spre satisfacţia generală, că d. Ulpiu Hodoş, directorul „Băncei Poporului“ şi preşedintele consiliului de administraţie al „Berăriei Cooperative“ în semn de simpatie pentru sindicat, a propus şi s'a admis a se da din beneficiile realisate de aceste instituţiunĭ, câte 500 şi 200 lei.

D. Alex. *Ionescu* este de părere ca sindicatul sĕ organiseze şi conferinţe publice, ţinute de diariştĭ.

La acéstă propunere se asocieză şi d. Gr. Ventura, care sĕ oferă sĕ ţină şi prima conferinţă despre *„Presa Română“* Propunerea este primită în principiu şi se lasă în sarcina comitetului de a o realisa.

Voluntarii din Arad, carĭ servesc în regimentul 33, au arangiat un bal şi au distribuit învitărĭ în *limba germană*. Din causa acésta „Arad és Videke“ i-a mustrat în ton şovinistic pe voluntarĭ. In urma acésta ei au provocat pe redactorul *Sröder* Bela. Secundanţii lui Sröder au refusat sĕ dea satisfacţie. Voluntarii au provocat atuncĭ pe secundanţĭ, dér şi aceştia au refusat. Diaristul ungur n'a voit nicĭ măcar sĕ esprime regretele sale asupra celor întêmplate. Afacerea nu s'a isprăvit cu atâta. Séra într'o cafenea unul din voluntarĭ a insultat pe diaristul Kormos Sandor. Kormos a provocat pe voluntar şi în calitatea sa de ofiţer în reservă, a făcut raport comandantului pieţii.

O acusare îndrăsnéţă. Diarul „M. Szó“, cunoscut de sentimentele sale ostile faţă cu naţionalităţile, publică nisce agresiunĭ violente contra d-lui locotenent Pompeiŭ *Benţia* din reg. 52 cu garnisóna în Cincĭ-bisericĭ. Numitul diar spune despre d. Benţia, că e cunoscut de sentimentele sale „dacoromâne“ şi „maghiarofage“, apoi că îi uresce grozav pe voluntarĭ şi anume din două motive 1) fiind-că sunt voluntarĭ. 2) fiind-că sunt maghiarĭ. Sâmbăta trecută, dice „M. Szó“, a tras două palme în faţa companiei voluntarului „Boşkovitz“ Aladar şi apoi l'a mai lovit şi cu piciorul. După numita fóie deputatul Egry Dezső va interpela în cestia acésta în cameră.

Acelaşĭ cas îl descrie „Alkotmany“ în nr. de la 17 Febr. scriind: „Unele diare jidovescĭ fac mare tărăboiŭ, fiind-că locotenentul Pompeiu Benţia ar fi bătut pe un voluntar cu numele Boskovitz Aladar. Ne mai pomenita „brutalitate“, firesce s'a comis fără nicĭ o causă. séu mai bine din causă că locotenentul Benţia e valah şi — un rabiat maghiarofag. N'ar spune dómne feresce, acele foi, că B. nu-i póte suferi pe jidovĭ, ci dic, că nu-i póte suferi pe Maghiarĭ, înţelegênd sub Maghiarĭ pe voluntarul jidov Boskovitz. — Din tóte acestea, după cum se scrie din Cincĭ Bisericĭ numai atâta este adevĕrat, că Bentia l'a ocărît pe Boskovitz, dér nu l'a bătut, ér ceea-ce s'a dis despre dênsul, că ar fi „maghiarofag“, — nu e adevĕrat“.

Cununii. D-şóra Aglaiţa *Zamfirescu* din Sânenĭ şi d-l profesor Dr. Radu *Sbiera* din Cernăuţĭ, îşĭ vor celebra cununia religiósă Duminecă în 22 Februarie n. — D-şóra Agnes *Cioran* din Rĕşinarĭ, şi d-l Vasiliu *Runceanu* din Măgura-Bran, îşĭ vor serba cununia Duminecă la 22 Febr în Rĕşinarĭ.

Nuntă fără beuturĭ. Preşedintele societăţii ungare antialcoolice d. Iuliu Szalkay şĭ-a măritat dilele acestea pe fiica sa Elvira cu controlorul din ministerul de finanţe Coloman Balajthy. După cununia religiósă óspeţii au fost poftiţĭ la masă. Erau vr'o 100 de persóne. Societatea şĭ-a petrecut fórte bine. Mâncare era în abundenţă, beutură însĕ numai apă. Socrului i-au rĕmas banii în buzunar, pe carĭ altmintrea ar fi trebuit sĕ-i dea pe beuturĭ, ér dintre óspeţĭ a doua di de sigur nicĭ unul n'a fost mahmur.

De pe câmpia Ardealului. Un domn până acuma necunoscut, publică în „E--k“ un articol şi mai are anunţat unul sub titlul „Valami az erdélyi mezöségröl“. In acest articol descriind poporul român, susţine, că ar fi degenerat fisicesce şi moralicesce. „Beţia e la ordinea dilei superstiţiile de asemenea. Casele, unde locuesc Românii sunt numai nisce bordeie. Despre vr'o distracţie spirituală habar n'au. Décă învaţă a ceti şi scrie, în curênd le uită. Ambiţie şi respectare de sine nu există la Românĭ. Idiotul de ţĕran crede că el nicĭ n'are minte în cap, séu póte nicĭ nu-i e permis şi nicĭ nu trebue sĕ aibă. Destul décă are popa, învĕţătorul, notarul şi advocatul. „Pentru tóte acestea“ termină „E—k“ „în primul rênd pe cine sĕ învinovăţim?“

„Pe acei ómenĭ“, rĕspunde tot el „cari pentru realisarea scopurilor lor utopistice au nevoie de un asemenea popor. Le trebue o turmă de oi, masse, carĭ la cel dintâiŭ semn sĕ sară cu cósele şi sapele, ca sĕ scótă la biruinţă o ideie estremă, condamnabilă. Numai un popor idiot, impedecat în mod artificial în desvoltarea lui naturală póte fi purtat de nas“. — Nu mai trebue sĕ spunem că autorul din „E—k“ debiteză aceste insulte la adresa Românilor numai. din ură de rassă.

Preot în temniţă. Preotul gr. or. Gheorge *Ţeposu* a întrat erĭ în penitenciarul din localitate pentru a-şĭ face pedépsa de 6 lunĭ închisóre la care a fost condamnat pentru cămătărie. El a mai fost condamnat şi la 3 anĭ pierdere de oficiŭ şi la 600 cor. amendă.

Rectificare. Suntem rugaţĭ a constata, că în învitările la concertul tinerimei universitare române din Cluşiŭ s'a tipărit greşit numele uneia dintre dómnele patronese, anume: Valeria în loc de *Aurelia Vulcan* (Oradea-mare) ceea-ce prin acésta se rectifică.

O carte politică maghiară.*)

O carte destul de voluminósă, cuprindênd 380 paginĭ, ni-se trimite la redacţie. Cartea e scrisă în limba maghiară şi pórtă titlul, care se află mai jos, în notă, şi care pe românesce însemnéza: *„Tulburătórea păcii europene (Rusia).“*

Autorul d. *Lakos Lajos* spune într'o dedicaţie făcută contelui Stadnicky, fost ofiţer într'un regiment rusesc de lăncerĭ, ér în rĕsboiul ruso-româno-turc ofiţer în armata turcéscă, cum că şi el (Lakos), odinióră ofiţer de cavalerie în armata austro-ungară, în rĕsboiul amintit a fost tovarăş contelui Stadnicky în armata turcéscă, unde *„au aperat causa dréptă“*.

După cum vedem mai departe din prefaţa cărţii, autorul a mai publicat o carte la 1895 sub titlul „Visszaemlékezés Törökországra“, care a fost tradusă şi pe românesce sub titlul „Reamintirĭ despre Turcia“, Bucurescĭ 1896.

Datele utilisate în acéstă carte, spune autorul. şi le-a procurat în timpul de mai mulţĭ anĭ, ce l'a petrecut ca funcţionar consular în Orient, ér pe urmă ca ofiţer superior în legiunea polonă în timpul rĕsboiului ruso-româno-turc.

Deja titlul cărţii arată, că autorul este adversar al panslavismului şi al Rusiei, despre care dice în încheiare, că va trebui sdrobită, cum a fost sdrobit Napoleon înainte de asta cu o sută de anĭ de către armatele aliate, şi numai după sdrobirea Rusiei, care este „tulburătórea păcii europene“, se va puté realisa desarmarea generală şi opera pacificării prin conferenţe interparlamentare.

Cartea are următórele capitole: 1) Dedicaţie, 2) Introducere, 3) Om şi stat, 4) Austro-Ungaria, 5) Germania, 6) Italia, 7) Anglia, 8) Regatul român (pp. 179—204) 9) Turcia, 10) Grecia, 11) Vaticanul, 12) Svedia şi Norvegia, Spania, Portugalia, Danemarca, Belgia, Ţĕrile de jos, Elveţia 13) Franţa, 14) Rusia, 15) Ţĕrile balcanice 16) Desarmarea generală.

Vedem aşa-dér că autorul se ocupă cu rolul politic al tuturor statelor europene. Pĕcat, că publicaţiunea sa, fiind scrisă într'o limbă, pe care o înţelege un numĕr fórte restrîns de ómenĭ în Europa, autorul nu va avé satisfacţia de a se vedé apreciat în cercurĭ mai largĭ, décă peste tot cartea sa póte sĕ ţină cont de a fi numĕrată între operele cărora trebue sĕ li-se dea óre-care importanţă, chestiune asupra căreia noi dealtmintrelea nu vrem sĕ ne pronunţăm.

Faptul însĕ, că se ocupă cu regatul român pe 26 paginĭ, ne îndémnă a face un estras din acel capitol, mai ales, că pe lângă unele părerĭ greşite, are şi multe aprecierĭ juste. Etă ce dice d-l Lakos în capitolul întitulat: *„A román királyság“* (Regatul român):

Cu tóte că România, prin politica sa înţeléptă şi întotdéuna potrivită împrejurărilor, precum şi prin sforţările sale culturale şi cu ajutorul armatei sale, ce e drept mică, însĕ cu atât mai instruită şi eroică, eşind din epoca copilăriei, aşa dicênd din propriile sale forţe şi-a eluptat majorenitatea: totuşĭ privită prin ochelarii, adesea nebuloşĭ ai marilor puterĭ europene, până în diua de astădĭ este considerată ca principatul de odinióră dunărean, mic, neînsemnat şi care nu trebue băgat în sémă.

Din causa acésta, când vine vorba despre statele balcanice séu despre regularea raporturilor Slavilor de sud. România considerată d'avalma cu Bulgaria, Serbia, Grecia şi Muntenegru, în privinţa valorii politice şi morale fiind cântărită de o potrivă cu acestea din urmă şi nefăcêndu-se nicĭ o distincţiune între ele, este socotită ca improprie pentru o misiune mai mare şi tratată drept cantitate negligiabilă, ca un stat mititel creat sĕ stea la disposiţia marilor puterĭ, fără sĕ i-se atribue vr'o importanţă.

O singură mare putere, Austro-Ungaria este aceea, care recunoscênd adevĕrata valóre ce o are regatul român ca stat, scie sĕ o aprecieze după merit.**)

Nu înţelegem pe celelalte marĭ puterĭ, carĭ dau importanţă atât de mare menţinerei păcii europene şi carĭ îşĭ dau sémă de posibilitatea realisării ideei panslavismului, că până în diua de adĭ n'au fost capabile a descoperi misiunea aceea estra-ordinar de importantă, pe care *este chiemată a o îndeplini* România cea mică şi modestă, în privinţa asigurării păcii europene şi în parte a integrităţii statelor ei.

Este în adevĕr lucru ciudat, că diplomaţii agerĭ şi cu ochĭ de vultur ai marilor puterĭ, carĭ prin anii 70 avênd în mânile lor de atâtea orĭ harta Turciei, şi studiându-o au urmărit cu interes fasele singuratice ale resboiului ruso-româno-turcesc, n'au băgat de sémă, că afară de Bospor şi Dardanele, care formeză cheia maritimă, mai este şi o altă cheie, pe uscat, care deschide drumul la Balcanĭ, şi că acéstă cheiă este România. Monarchia nóstră însĕ a recunoscut'o acésta.

Secolul XIX cu bogatele-i evenimente politice ne-a făcut sĕ descoperim acéstă cheiă, căcĭ după cum bine scim: în acel secol s'a petrecut în nord rĕsboiul pruso-austriac, în sud cel austro-italian, în apus cel franco-prusian şi după acestea, ca şi cum nemesea ar fi vrut sĕ-şĭ arate puterea faţă cu egoismul Europei, pentru ca tóte cele patru plăgĭ ale Europei sĕ-şĭ ia partea din arta frumósă şi nobilă a măcelului: ca încheiare a secolului trecut s'a înscenat şi în Orient o dramă nu mai puţin sângerósă.

Drama acésta a fost rĕsboiul ruso-româno-turcesc, pe care noi atuncĭ de şi l'am condamnat în totalitatea sa, totuşĭ n'am negligeat a scóte învĕţăturile din evenimentele, ce au eşit în relief în acel rĕsboiŭ.

De sigur, ar fi fost de dorit, ca şi celelalte puterĭ sĕ fi luat aceeaşĭ posiţie, pentru-că atuncĭ recunoscênd misiunea importantă politică a României, n'ar fi preţuit'o d'avalma cu celelalte state din Balcan, şi de sigur n'ar fi întârdiat — în interesul Europei şi a paralisării panslavismului — a-i asigura în concertul european locul ce *i-se cuvine cu drept cuvênt.*

(Va urma)

*) Europa Békezavarója (Oroszország). Irta Lakos Lajos. Szent László nyomda Nagyváradon 1903.

**) Mai este afară de noi încă un stat (Rusia), care îi cunoscea odinióră fórte bine valórea, dér adĭ nu mai vrea se o cunoscă. — Nota autorului.

Literatură.

Sĕmănătorul, Revistă Literară sĕptĕmânală N-rul 5 anul II are următorul sumar: Artur Stavri. — Mult aşteptatul (Poesie). Miron Aldea. — Note de drum. Ioan Bârseanul. — Plânsul pietrei (Poesie). Il. Chendi. — Frumósa Loreley. II (Studiu). D-nii Anghel şi St. O. Iosif. — Agnes (Baladă de Arany). Ch. — Alb şi negru. (Dare de sémă). Vasile Pop. — La vrăjitóre (Poesie). Red. — Informaţiunĭ literare şi artistice. — Rĕspunsurĭ. *Redacţia*: Calea Victoriei, Nr. 56. (Hotel Imperial). Administraţia: Strada Regală, nr. 6. (Hotel Union). *Bucurescĭ. Abonamentul 10 lei pe an. Numĕrul 20 banĭ.*

Subscrişii cu inima înfrântă de durere anunţă tuturor rudeniilor şi cunoscuţilor, că prea iubitul tată, frate şi cumnat

Dr. Daniil Popoviciu Barcianu

asesor consistorial, fost profesor seminarial, president al Reuniunei învĕţătorilor din districtul Sibiiului, vice-president al Reuniunei rom. de agricultură din comitatul Sibiiului, deputat congresual şi sinodal, etc. etc.,

după grele suferinţe a adormit în Domnul provĕdut cu sfintele taine, Lunĭ la 3/16 Februarie a. c., 8 óre séra în etate de 55 anĭ.

Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale scumpului defunct se vor transporta spre odihnă vecĭnică Miercurĭ la 5/18 Februarie 11 óre a. m. — de la casa mortuară, strada Cisnădiei nr. 7, curtea II-a — în biserica din suburbiul Iosefin — unde se va îndeplini serviciul ceremonial funebral — la care tristă festivitate învităm pe tóte rudeniile, amicii şi cunoscuţii.

Inmormêntarea va urma în cripta familiară din Reşinarĭ în aceeaşĭ di.

Fie-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Sibiiu, 4/17 Februarie 1903.

Sorin, Radu, Andreiŭ, Achil, Lavinia şi Silvia, fii şi fiice. Constanţa P. Barcianu soră.

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 17 Februaruarie. In şedinţa de adĭ a camerei, d-l B. *Epurescu* a adresat guvernului interpelarea: décă faţă de mobilisările armatei bulgare şi turcescĭ şi a pregătirilor, ce le fac şi alte armate, armate română e destul de echipată; şi décă în casul unei eventuale mobilisărĭ, ar fi la înălţime? — Preşedintele camerei d-l M. Ferekide rĕspunde, că prim-ministrul şi ministrul de rĕsboiŭ nefiind de faţă, îi va comunica, interpelarea.

Constantinopol, 17 Februarie. Sultanul a dat o iradea, prin care sunt chemate sub arme trei contingente din reservele districtului Adrianopol. Iradeaua dă un termin de 25 dile. In cercurile diplomatice din Constantinopol, pregătirile Turciei au produs o vie nelinişte.

Roma, 17 Februarie. Din iniţiativa contelui Angelo de *Gubernatis* şi a altor bărbaţĭ de stat italienĭ, s'a hotărît ţinerea unui *congres internaţional latin*, la Roma, în dilele de 15—22 Aprilie. Scopul congresului este de a afirma printr'un pact încheiat la Roma, uniunea şi frăţietatea popórelor latine şi a arăta întregei lumĭ vitalitatea lor.

Diverse.

180 Chilometri pe óră. Décă tóte se vor petrece după planurile făcute, atuncĭ în curând vom avé în Anglia o cale ferată cu o iuţélă de 180 chilometri pe óră. Mai mult decât pot face automobilele cele iuţĭ. Se înţelege de la sine, că acéstă cale ferată va fi electrică. Este vorba anume de oraşul Liverpol şi Manchester, între carĭ se proiecteză calea ferată amintită spre a puté ajunge dintr'un oraş în celălalt în timp de 20—25 minute. Proiectul a fost semnalat înainte de asta cu doi ani, dér parlamentul îngrozindu-se cu drept cuvênt de o iuţélă atât de mare, a refusat aprobarea. Se pare acum, că guvernul a revenit şi că totuşĭ se vor apuca de construirea liniei.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Călindarul Plugariului.

A apărut și se póte procura de la tipografia *A. Mureșianu* — Brașov, „**Călindarul Plugariului**“. Prețul, cu porto, **25 cr.** (50 banĭ).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obicĭnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor și cele poștale, scala timbrelor, Mĕsurile, tîrgurile din Ardeal și Ungaria și lista advocaților românĭ.

In *partea literară* vedem portretul bine reușit al repausatului episcop *Mihail Pavel* cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Sĕ-l urmăm“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cincĭ într'o păstaie (poveste de Andersen), Luléua lui moș Radu, Legenda pămêntului și a muncii, de Dim. Dan, „Ăl mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănățenesc) de regretatul tînĕr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este și în acest an bine representată prin următórele articole: „Dușmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Causele de ce sĕmĕnăturile sunt rele“ de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricăciόse pomilor și viilor“, „Ce plătesce banul și cum îl cruțăm noi?“

După partea economică urmeză pe mai multe paginĭ diferite „*povețe*“, apoi „Diverse“ și în fine „Anecdote și Glume“.

Ca adaos sunt și anul acesta o mulțime de anunțurĭ.

Bursa de Bucuresci

din 10 Febr 1903.

Valorĭ	Do-bêndă	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	99.½
„ „ Impr. 1892 . . .	5 „	Ian.-Iul.	98.½
„ „ din 1893 . . .	5 „	„ „	98 ½
„ „ 1894 int. 6 mil.	5 „	Apr.-Oct.	—.—
„ „ Impr. de 32½ mil.	4 „	Ian.-Iul.	87.—
„ „ Impr. de 50 mil.	4 „	„ „	87.¼
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4 „	„ „	88.—
„ „ Impr de 45 m. 1891	4 „	„ „	87.½
„ „ Im de 120 mil. 1894	4 „	„ „	87.¼
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	87.½
Oblig. de Stat (Conv rurale)	6 „	Mai-Nov.	87 ½
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
„ comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.-Iul.	—.—
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	—.—
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5 „	Ian.-Iul.	99 ¼
Scris. fonciare rurale din 1890	4 „	„ „	88.¾
„ „ urbane Bucuresc	5 „	„ „	88.½
„ „ „ Iașĭ . .	5 „	„ „	81.½
Oblig. Soc. de basalt artificialĭ	6 „	„ „	—.—
	V. N.		—.—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	50	150 v.	.
Banca Nation. ult. div. 85.—	500	într. v.	—.—
Banca agricolă	500	150 v.	2430.
Dacia România ult. div. 35 lei	200	într. v.	225.—
Naționala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	115.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„ „	385.—
Soc rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	395.—
Soc rom. de hârtie ult. —.—	100	„ „	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	—.—
Soc. rom. de petrol I em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	—.—
„Bistrița“ soc. p. f. hârtii 30 l	1000	„ „	—.—
Sociat. p. constr de Tramaxs	200	„ „	—.—
20 francĭ aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazóse. . .	12	„ „	—.—

Scompturĭ:

Banca na . a Rom.	5%	Paris	3%
Avansurĭ pe efecte	6 „	Petersburg . .	5%
Banca agricolă	9-10%	Berlin	?%
Casa de depunerĭ	5½	Belgia . . .	3—
Londra	3 -	Elveția . . .	3½
Viena.	3½		

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Februarie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	121 35
Renta de corόne ung. 4% . . .	99.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½% .	93.55
Impr. căil. fer. ung. in argint 4% .	99.45
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.60
Bonurĭ rurale ungare 4%	94 10
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	99.60
Impr. ung. cu premii	200 65
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin .	159.—
Renta de hârtie austr.	100.90
Renta de argint austr.	100.90
Renta de aur austr.	121 20
Rente austr. 4% de corόne . .	101 25
Losurĭ din 1860.	154 90
Acțiĭ de-ale Băncei austro-ungară .	15.83
Acțiĭ de-ale Băncei ung. de credit.	747.50
Acțiĭ de-ale Băncei austr. de credit	691.75
Napoleondorĭ	19.08
Mărcĭ imperiale germane . . .	117 07½
London vista	239.95
Paris vista.	95.45
Note italiene	95.40

Cursul pieței Brașov.

Din 18 Februarie n. 1903.

	Cump.		Vênd.
Bancnot rom. Cump.	18.80	Vênd.	18.84
Argint român. „	18.60	„	18.76
Napoleond'orĭ. „	19.04	„	19.07
Galbenĭ „	11.20	„	11.30
Mărcĭ germane „	116.90	„	117.02
Scris fonc.Albina 5%	101.—	„	102.—
Lire turcescĭ „	21.40	„	—.—
Ruble Rusescĭ „	—.—	„	—.—

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 10 Febr. 1903

Sêmințe	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme dela	până la
Grâu Bănățenesc . . .	80	8.30	8 45
Grâu dela Tisa	80	8 20	8 35
Grâu de Pesta . . .	80	8.25	8.40
Grâu de Alba regală . .	80	.—	.—
Grâu de Bácska	80	.—	.—
Grâu unguresc de nord .	80	.—	.—
Grâu românesc	80	.—	.—

Seminț vechĭ ori nouĕ	Soiul	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme dela	până la
Secara . .		70—72	6.55	6.75
Orz . . .	nutreț. .	60—62	6.40	6.?5
Orz. . .	de rachiu	62—64	5.?0	6.—
Orz. . . .	de bere .	64—66	5.60	5.70
Ovĕs . . .		———	.—	.—
Cucuruz . .	bănățén .	75	.—	.—
Cucuruz . .	alt soiu .	73	—.—	—.—
Cucuruz . .	„ „			
Hirișcă . .			5.75	6.—

Producte div.	Soiul	Cursul dela (Prețul per 100 de chilograme)	până
Săm. de trifoiŭ	Luțernă ungur.	?0.—	56.—
„	„ transilvană	63.—	66.—
„	„ bănățenă	—.—	—.—
„	„ roșiă	68.—	71.—
Ulei de rapiță	rafinat duplu	—.—	—.—
Ulei de in . .		—.—	—.—
Unsóre de porc	dela Pesta	74.—	74 50
„ „	dela țeră .	—.—	—.—
Slănină . . .	svêntată .	61.50	62.—
Prune	din Bosnia	13.50	14.—
„		14.50	15.—
Lictar	Slavon și Serbia	16.50	17.—
„	din Serbia în s.	12.25	12.50
Nucĭ	slavon nou . .	13.25	13.50
Gogoșĭ. . . .	sêrbesc . . .	—.—	—.—
„	din Ungaria . .	—.—	—.—
Miere	unguresci. . .	—.—	—.—
„	sêrbescĭ . .	.—	—.—
Cĕră	brut . . .	—.—	—.—
Spirt	Drojdiuțe de s.	—.—	—.—

Nr. 2353—19?3.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoscință publică că socotelile cassei orfanale pe anul 1902 s'au examinat și claușulat de contabilitatea orășănescă și că aceste socotelĭ dela 18 Faur a. c. încolo sunt depuse la scaunul orfanal orășĕnesc, și pot fi luate în vedere timp de 15 ḑile.

Observările, ce eventual s'ar face contra acestor socotelĭ, sunt a se înainta în terminul sus arătat de 15 ḑile la subscrisul magistrat.

Brassó, în 12 Faur 1903.

1—1,(852) *Magistratul orășenesc.*